

مقاله اصلی

بررسی ارتباط هیپوتیروئیدی با سطح فریتین سرم در بیماران بتا تالاسمی ماژور

"مرکز تحقیقات گوارش و کبد گلستان - دانشگاه علوم پزشکی گلستان"

تاریخ دریافت: ۸۷/۹/۱۶ - تاریخ پذیرش: ۸۸/۱/۱۹

خلاصه

مقدمه

بیماری بتا تالاسمی ماژور یکی از شایع ترین بیماری های ژنتیکی در ایران و به ویژه استان گلستان می باشد. از میان عوارض مهم ثانویه تزریق خون، اختلالات اندوکراین و هیپوتیروئیدی می باشد که باعث ناتوانی و مرگ و میر زود رس می شود. این اختلالات پس از ایجاد با دفرؤکسامین قابل درمان نیست. هدف از انجام این مطالعه تعیین ارتباط هیپوتیروئیدی با سطح فریتین سرم در بیماران بتا تالاسمی ماژور است.

روش کار

این مطالعه تحلیلی - مقطعی بر ۱۸۵ بیمار تالاسمی مرکز طالقانی گرگان در مدت ۵ سال (۱۳۸۰-۱۳۸۴) در گروه سنی ۱-۳۷ سال انجام شد. سطح فریتین سرم هر سه ماه یکبارو تست های عملکردی تیروئید سالی یکبار، مورد ارزیابی قرار گرفت و همچنین سن، جنس، میزان مصرف منظم دسفرال و هموگلوبین قبل از تزریق خون بررسی شد و سپس متوسط فریتین همزمان با شروع عارضه به دست آمد و داده ها توسط نرم افزار SPSS و روش آماری تی تست مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

از مجموع بیماران، ۹۶ نفر (۵۱/۹٪) زن و ۸۹ نفر (۴۸/۱٪) مرد بودند. در کل ۳۰ نفر (۱۶/۲٪) مبتلا به هیپوتیروئیدی بودند متوسط سنی ۱۷/۸ سال و پنج نفر در گروه سنی کمتر از ده سال و بقیه بالاتر از ده سال، ۱۵ نفر (۵۰٪) زن و ۱۵ نفر (۵۰٪) مرد بودند. متوسط سطح فریتین همزمان با شروع عارضه $2528/40 \pm 2175/304$ ng/ml که در مقایسه با افرادی که هیپوتیروئید نبودند، با متوسط سطح فریتین $3538/6230 \pm 1908/73027$ از نظر آماری اختلاف معنی داری وجود داشت ($p < 0/05$). متوسط هموگلوبین قبل از تزریق در بیماران بین $7-10$ ng/ml بود و ۱۷ نفر (۵۶/۷٪) از بیماران هیپوتیروئید، دسفرال را به صورت نامنظم مصرف می کردند. ۴۳/۳٪ به میزان ۳۰-۴۰ mg/kg/d دسفرال را در هفته مصرف می کردند.

نتیجه گیری

نتایج نشان داد که در بیماران مبتلا به تالاسمی ماژور می توان قبل از رسیدن سطح فریتین به مقادیر بالا، اقدامات لازم جهت بررسی های کلینیک و پاراکلینیک و کنترل سطح فریتین به منظور پیشگیری از ابتلا به عارضه هیپوتیروئیدی اعمال نمود. با توجه به اینکه در این مطالعه ۵ بیمار در گروه سنی کمتر از ده سال مبتلا به هیپوتیروئیدی شده بودند و از آنجایی که عوارض اندوکراین بیشتر در سن بالای ده سال مورد توجه قرار می گیرد، توصیه میشود غربالگری بیماران حداقل از سن ۵ سالگی شروع شود تا درمان به موقع شروع شود.

کلمات کلیدی: بتا تالاسمی ماژور، تستهای تیروئیدی، فریتین سرم

۱-آزاده سادات زنده باد*
۲-نرگس بیگم میربهبهانی

۱- پزشک عمومی، بیمارستان طالقانی گرگان،
گرگان، ایران

۲- فوق تخصص خون و سرطان کودکان
بیمارستان طالقانی گرگان، گرگان، ایران

*گلستان، گرگان، ج ناهار خوران، عدالت
۱۰۵، جنب کوچه اول، طبقه ۴، گرگان، ایران
تلفن: ۵۵۲۹۳۸۴-۱۷۱-۹۸+

email:zendeabadazad@yahoo.com